

Indvandring, bestandsudvikling og habitatforhold hos Rød Glente i Østjylland

JØRGEN TERP LAURSEN

(With a summary in English: *The Red Kite Milvus milvus in Eastern Jutland: Settlement, change in numbers and habitat*)

Indledning

Den europæiske bestand af Rød Glente *Milvus milvus* udgør mindst 90 % af verdensbestanden på ca. 35 000 par og er i fremgang (BirdLife International 2023). Europa har dermed et særligt ansvar for at beskytte arten. Rød Glente er beskyttet af EU's fuglebeskyttelsesdirektiv og er på den internationale rødliste i kategorien "least concern", dvs. arten vurderes at have en livskraftig bestand (BirdLife International 2020). I Den Danske Rødliste fra 2019 er arten klassificeret som "sårbar" (VU; Moeslund 2020). Tyskland, Frankrig og Spanien huser ca. 80 % af verdensbestanden – og Tyskland alene ca. 50 % (Grüneberg & Karthäuser 2019). Menneskelig forfølgelse i form af jagt og forgiftning samt vindmøller er de største trusler (Katzinger 2021), hvortil kommer forringelse af leve-

steder, især gennem intensivering af landbrugsdrift og mindre mosaikstruktur i landskabet (Knott *et al.* 2009).

I 1800tallet var Rød Glente en almindelig ynglefugl i Danmark, hvor især de mange mindre landbrug med husdyrhold var af stor betydning for arten (Palm 1986). Fra midten af 1800tallet og til langt op i 1900tallet blev alle rovfugle jaget intensivt i Danmark blandt andet af hensyn til omfattende fasanudsætninger og andre jagtlige interesser (Meltofte *et al.* 2021). Allerede i 1890erne nævnes en betydelig tilbagegang for Rød Glente (Løpenthin 1967). Forfølgelsen medførte, at Rød Glente blev udryddet som dansk ynglefugl mellem 1906 og 1915 (Grell 2003). Rød glente blev fredet i 1922 som den første rovfugleart i Danmark, men det var først efter totalfredningen af alle rovfugle i Danmark i 1967, at ud-

viklingen blev vendt til fremgang for flere rovfuglearter (Noer & Secher 1990). Rød Glente genindvandrede således til Danmark i begyndelsen af 1970'erne, og de første sydøstjyske ynglefund blev gjort i 1977 og '79 (Bomholt 1980, 1997).

I nærværende artikel beskriver jeg indvandringen i Østjylland og den efterfølgende bestandsudvikling samt aspekter af Rød Glentes yngleforhold, habitatvalg og overvintring i Østjylland i perioden 1979-2020.

Materiale og metoder

Dataindsamling

Datamaterialet udgøres dels af egne observationer, og dels af et omfattende materiale der er indsamlet gennem personkontakter til især ornitologer, biologer, landmænd, jægere, gods- og skovejere, kommuner, fagblade samt fra elektroniske medier, Facebook, hjemmesider, DOFbasen og litteraturen.

Undersøgelsesområdet nåede sin maksimale udbredelse i 2019 og 2020 med følgende kommuner og områder i Østjylland, hvorfra der forelå oplysninger: Mariagerfjord Kommune (syd for Mariager Fjord ca. 289 km²), Randers (800 km²), Favrskov (539 km²), Norddjurs (712 km²), Syddjurs (696 km²), Aarhus (468 km²), Skanderborg (436 km²), Silkeborg (syd for Silkeborg by ca. 288 km²), Odder (225 km²), Horsens (nord for Horsens by ca. 208 km²) – dertil Hjarnø (3,2 km²), Samsø (112 km²), Tunø (3,5 km²) og Endelave (13,2 km²). Samlet areal af undersøgelsesområdet var ca. 4793 km². I 2018 dækkede undersøgelsesområdet ca. 4000 km², mens dækningen af det østjyske område før 2018 var mindre og undersøgelsen ikke så målrettet.

Ca. 135 personer bidrog med oplysninger om sikre eller mulige ynglefund. Mange af de ca. 360 medlemmer af Facebook-gruppen 'Rød Glente i Østjylland' (Laursen 2020) har også bidraget med fotos og spredte iagttagelser, som har været af stor værdi for undersøgelsen.

Der blev ikke direkte opfordret til at opsøge reder, men derimod til at indrapportere ynglepar eller mulige ynglepar set gentagne gange på en lokalitet i yngleperioden. Følgende kategorier og definitioner er anvendt til estimering af ynglepar, delvist efter første atlasundersøgelse (Dybbro 1976) og DOFs monitoringsvejledning for Rød Glente (Bomholt *et al.* 2007):

- Sikkert ynglepar: Direkte ynglebevis – dvs. redebygning, rugende fugl, æg, dununger, voksne fugle med føde til unger eller nyudfløjne unger.
- Sandsynligt ynglepar: Gentagne registreringer af territoriehævdende fugle eller parringsadfærd i en velegnet ynglebiotop.

- Muligt ynglepar: Enkeltobservationer af en eller flere fugle i yngletiden på en velegnet ynglebiotop.

Ynglesuccesen blev opgjort for perioden 2015-20 på baggrund af iagttagelser af udføjne unger i det formodede redeområde og kendskab til arten fra tidligere år. Ungeproduktionen er opgjort som antal unger pr. par med unger. Resultaterne må anses som minimumstal, da udføjne unger kan være overset.

Ved rapportering af observationer blev oplysninger om ynglehabitat, skovnavn og skovstørrelse efterlyst. Skovnavn og areal blev sammenholdt med oplysninger i Hammershaimb (1986). I enkelte tilfælde blev skovarealer opmålt vha. Google Maps. Hvis en glentelokalitet med skovnavn lå i et større skovkompleks, blev størrelsen af skoven, her svarende til et glenteterritorium, skønnet ud fra de geografiske forhold. Glenternes valg af skovstørrelse blev sammenholdt med skovstørrelser indhentet fra 454 skove fra hele undersøgelsesområdet. Valg af ynglebiotop blev kortlagt i 2019 og '20 (N = 92) med en beskrivelse af, hvilken slags bevoksning reden var i.

Da det ofte ikke er muligt ved et kort lokalitetsbesøg at indhente viden om glenternes trivsel, blev bi-dragsydere også opfordret til at indsende supplerende oplysninger om yngleadfærd og forhold på ynglebiotopen. Der er således i perioden 2017-20 indkommet 120 oplysninger om yngleforhold hos Rød Glente, herunder interaktioner med artsfæller og andre arter samt hvilke menneskelige forstyrrelser og prædatorer, der potentielt kunne påvirke ynglesuccesen. Sidstnævnte beroede på subjektive vurderinger, som er taget for pålydende uden at kunne verificeres.

Observationer af Rød Glente blev udtrukket i områderne DOF-Østjylland og DOF-Syddøstjylland 2014-16 primært ud fra DOFbasen (N = 123) for at få et fingerpeg om, i hvilken slags habitat, glenterne generelt iagttages i.

Overnattende glenter blev optalt i vinterhalvåret oktober til marts ved Skandinavisk Dyrepark (Kringlen) på Norddjursland i 2018-20 (DOFbasen, Bjarne Hove-Jensen pers. medd.).

Resultater og diskussion

Bestandsudvikling i Østjylland 1979-2020

Rød Glente spredte sig langsomt fra syd i Østjylland og etablerede sig som ynglefugl i det daværende Aarhus Amt omkring 1980. Sammenholdt med den markante stigning i antallet af Røde Glenter observeret i årene mellem 1979 og 2000 (Fig. 1), voksede ynglebestanden beskedent i Østjylland i samme periode (Fig. 2). Sommerfund og yngleforsøg blev gjort i 1981-84, og første

Antal observationer
Numbers of observations

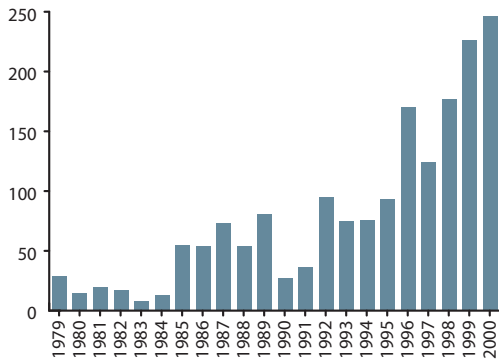

Fig. 1. Årlige antal observationer af Røde Glenter i Aarhus Amt (4560 km²) 1979-2000 baseret på publicerede såvel som personligt meddelte data fra DOFs medlemmer i Østjylland samt egne observationer.

Annual numbers of observations of Red Kites in Aarhus County (4560 km²) 1979-2000.

Antal ynglepar
Numbers of breeding pairs

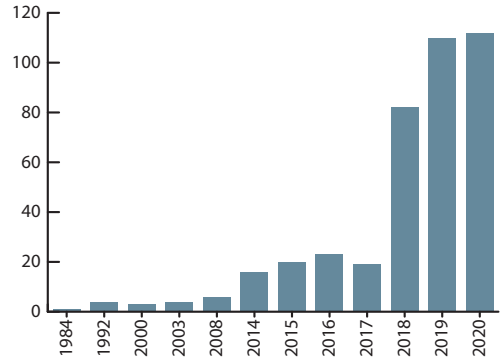

Fig. 2. Estimeret antal ynglepar af Røde Glenter i Østjylland 1984-2020.

Estimated number of Red Kite breeding pairs in Eastern Jutland 1984-2020.

par blev set med unger i 1985. Bortset fra ynglepar i Trige/Lisbjerg Skov i 1986 og '87 samt Frijsenborgskovene 1992-94 var arten kun rapporteret ynglende på Djursland i den indledende indvandringsperiode (Laursen 1993, 2001). Atlasundersøgelsen i midten af 1990'erne viste, at Rød Glente på det tidspunkt var udbredt i store dele af Øst- og Sydøstjylland mod nord til Randerseggen (Grell 1998).

Bestanden steg kun langsomt med op til 6 par/år i perioden 1984-2008, men herefter med ca. 20 par/år i perioden 2014-2017, så der ynglende maksimalt 23 par i 2016. Herefter blev undersøgelsesområdet markant udvidet, metoden opgraderet og antallet af felttimer stærkt forøget, så ynglebestanden i 2019 og '20 kunne estimeres til 110-112 par (Fig. 2). Oplysninger om ynglepar fra herregårde og godser blev således først tilgængelige fra ca. 2018. Dertil fik befolkningen langt større interesse for at indrapportere observationer af glenter, idet omfattende medieomtale og kontakt til tyndt befolkede områder også spillede en stor rolle. I 2021 er den danske bestand vurderet til 340-400 par (Nielsen *et al.* 2023). Med forbehold for at dette formentligt er et minimums estimat, vurderes mellem hvert tredje og hvert fjerde glentepar i Danmark at yngle i Østjylland.

Bestandsudviklingen i Østjylland har fulgt mønstret i Nord- og Centraleuropa med fremgang iagttaget i Danmark, Sverige, Holland og Østrig (Nygaard *et al.* 2014, Bijlsma 2019, SLU Artdatabanken 2020, Katzinger

2021) og med stabile bestande i Tyskland og Polen (Grelach *et al.* 2019, Maciorowski *et al.* 2021).

Bestandstætheden på grundlag af den estimerede ynglebestand præsenteret i Fig. 2 viste ca. 2,05 par/100 km² i 2018, 2,29 par/100 km² i 2019 og 2,33 par/100 km² i 2020. Korteste afstand mellem to reder var 1,5 km. En sammenligning med udenlandske bestandstætheder er problematisk, idet der ofte er anvendt forskellige optællingsmetoder (Aebischer 2009). Stevens *et al.* (2020) fandt en tæthed på en glente pr. ca. 3 km² i et 2600 km² stort undersøgelsesområde i Sydengland, mens der i et polsk område var en estimeret ynglebestand på 3,65 par/100 km² (Maciorowski *et al.* 2021) og i Harzen 22 par/100 km² (Nicolai 2011).

Ungeproduktion

Det gennemsnitlige antal unger pr. par med udflyjende unger lå på 2,44 i perioden 2015-17 og 2,05 i 2018-20 (Tab. 1). Det højere ungeantal for 2015-17 skyldes formentligt, at en forholdsvis stor andel af kuldene blev optalt i eller nær redetræet. Ungeproduktionen i Østjylland er på højde med, hvad der er fundet i andre undersøgelser i eller tæt på Danmark. Således blev der optalt 2,4 unger pr. par i Sydøstjylland, 2,08 unger pr. par i Vendsyssel, 2,11 unger pr. par i Sydsvetrig og 2,14 unger pr. par i Tyskland (Kjellén 1995, Bomholt 1997, Nill 2015, J. Tøttrup pers. medd.).

År Year	Antal par med unger No. of pairs with young	Antal unger No. of young	Gns. antal unger/succesfuldt par Average no. of young/successful pairs
2015-2017	27	66	2,44
2018	15	32	2,13
2019	33	65	1,97
2020	36	75	2,08
2018-2020	84	172	2,05

Tab. 1. Gennemsnitligt antal udflyjende unger pr. ynglepar med unger.
Average number of fledged young per successful breeding pair.

Habitatforhold

De detaljerede glenteregistreringer i perioden 2014-16 viste, at 91 % af glenterne blev observeret på eller over nybearbejdede landbrugsarealer, dvs. arealer, hvor der havde været en landbrugsaktivitet med brug af maskiner. Især græsarealer umiddelbart efter skårlægning var den mest hyppigt forekommende specifikke arealtype, hvor 44 % af glenterne blev observeret. Resultaterne afspejler givetvis, at Rød Glente lettest ses i åbent terræn, og at indrapporteringerne typisk kommer fra sommerhalvåret. Med disse forbehold indikerer resultaterne imidlertid også, at græsarealer kan være af stor betydning som potentielle fourageringsområder. Indslag i landskabet af græsarealer, der slås, fremhæves også i et tysk studie som vigtig for forekomsten af Rød Glente (Heuck *et al.* 2013).

Ved undersøgelserne af 92 ynglebiotoper i 2019 og '20 fordelte disse sig på følgende måde: ældre løvskov 79 (86 %), blandskov 11 (12 %), skovmose en (1 %) og læhegn en (1 %). Ynglelokaliteterne lå typisk i landbrugsområder ved ådale med græsningsarealer og ofte nær vådområder. Ca. halvdelen (54 %) af glenterne yngede i skove mellem 11 og 100 ha (Fig. 3). Overordnet set var der dog ikke nogen statistisk forskel i glenternes valg af skovstørrelse i forhold til skovstørrelsernes forekomst ($\chi^2 = 8,51$, $p = 0.07$, $df = 4$).

Yngleforhold

De første glenter ankom til ynglepladserne medio februar. Tidligste parring og redebygning blev iagttaget hhv. 2. og 4. april. Territorialkampe om redested blev hyppigst set med Musvåge *Buteo buteo* i ni tilfælde, sjældnere med Ravn *Corvus corax* og aldrig mellem glenter således som Carter (2001) også konstaterede. I tilfælde, hvor glenterne ikke selv byggede rede, overtog de især tidligere musvågereder. I tre tilfælde blev gamle reder fra Hvepsevåge *Pernis apivorus* og i enkelte tilfælde ravneder benyttet. Havørn *Haliaeetus albicilla*, Duehøg *Accipiter gentilis* og Stor Hornugle *Bubo bubo* yngede i henholdsvis to, en og to skove, hvor også Rød Glente yngede.

Rovfugle er generelt følsomme overfor menneskelig aktivitet i yngletiden (Martínez-Abraín *et al.* 2010). I tråd med dette viste nærværende undersøgelse af Rød Glente, at et relativt stort antal glenter forlod reden under etableringsfasen muligvis på grund af forstyrrelser. Med forbehold for, at der er tale om observatørers subjektive vurderinger, blev menneskelig forstyrrelse ved skovaktiviteter (skovarbejde, støj fra maskiner, træfældning, sankning af træ og færdsel) i 24 tilfælde vurderet som årsag til, at glenterne var forsvundet fra en ellers valgt ynglebiotop. I otte af tilfældene blev glentereder af samme årsag forladt sandsynligvis under redebygning eller i begyndelsen af rugetiden. I fem tilfælde blev jagtaktiviteter i området angivet som årsag.

Af potentielle ægprædatatorer blev skovmår *Martes martes* og husmår *Martes foina* nævnt i indrapporteringerne. En af de to mårarter har med sikkerhed præderet æg fra en glenterede, som jeg havde lejlighed til at undersøge på

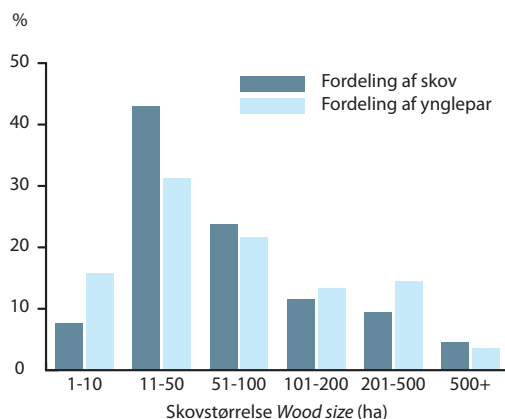

Fig. 3. Fordeling af skove (N = 454) og fordeling af sikre eller sandsynlige ynglepar af Rød Glente i perioden 2018-2020 (N = 81) i undersøgelsesområdet sammenholdt med skovstørrelse. Distribution of woodland (dark blue; N = 454) and distribution of definite or probable breeding pairs of Red Kite on woodland size (light blue; N = 81) in the study area 2018-2020 compared with size of woodland.

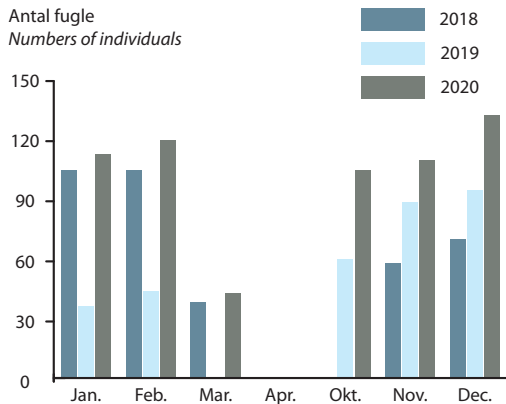

Fig. 4. Månedlig fordeling af antal Røde Glenter på overnatningspladsen ved Skandinavisk Dyrepark, Djursland 2018-20. Monthly distribution of numbers of Red Kites at the nocturnal roost at Skandinavisk Dyrepark in Djursland 2018-2020.

Naturhistorisk Museum. Udlægning af foder til glenter var udbredt og skete ofte, hvor der yngede glenter. I ni tilfælde er glenter set fouragere på foderpladser, der anvendtes til bekæmpelse af mårhund *Nyctereutes procyonoides*.

Overvintring

Før i tiden trak de danske glenter overvejende bort om vinteren, men i de sidste 15 år er stigende antal forblevet her i landet året rundt og overnatter på kollektive sovepladser (Christensen *et al.* 2022). De fleste unge glenter synes dog stadig at trække til Sydvesteuropa om vinteren (Bønløkke *et al.* 2006).

På overnatningspladsen i vinterhalvåret ved Skandinavisk Dyrepark i Østjylland blev det største antal optalt i december 2020 (133 fugle) (Fig. 4). Denne overnatningsplads er således blandt de største i Nordeuropa (Life Eurokite 2021). Til sammenligning blev der i januar 2021 optalt 284 glenter i hele Danmark (Life Eurokite 2021), og i januar 2023 hele 759 (Dansk Ornitologisk Forening 2023). Størrelsen af vinterbestanden på overnatningspladserne kan – med forbehold for især vejrfaktorer – afspejle udviklingen i ynglebestanden, men det er uvist, hvor stort et område glenterne rekrutteres fra.

Konklusion

De østjyske glenter yngler primært i løvskov, hvor skovstørrelsen ikke synes at spille nogen rolle for valg af ynglested. Ungeproduktion i Østjylland er på højde med flere andre europæiske undersøgelser. De hyppige iagttagelser af Rød Glente i tilknytning til græsmarker i Østjylland knytter også an til andre studier, hvor vigtigheden af, at Rød Glente har fourageringsområder i et mosaiklandskab med landbrugsområder, enge og vådområder, understreges (se fx Maciorowski *et al.* 2021 og henvisninger heri).

Tak

En stor tak rettes til de mange, der har bidraget med oplysninger til projektet og specielt til Anne Borris Pedersen, Steen Poulsen, Rudi Dausch og Benth Micho Lange. En særlig tak til Bjarne Hove-Jensen for registrering af overnattende glenter. Også en tak til Knud Falk, Johnny Kahlert og en anonym referee for gode kommentarer til manuskriptet. Endelig hjalp Nick Quist Nathaniels med opgradering af de engelske tekster.

Fødesøgningshabitat for Rød Glente i Nørreådalene vest for Randers. Foto: JTL.
Red Kite feeding habitat in Eastern Jutland.

Siden Rød Glente genindvandrede i Østjylland omkring 1980, er bestanden steget til ca. 110 par. Foto: Carsten Clausen.

Summary

The Red Kite *Milvus milvus* in Eastern Jutland: Settlement, change in numbers and habitat

At least 90% of all Red Kites breed in Europe, and hence European countries have a strong obligation to protect the species. Although protected by the European Birds Directive, the Red Kite is subject to several threats such as persecution by poisoning and hunting, wind turbines and habitat degradation. In the 19th century, the Red Kite was an abundant breeding bird in Denmark. However, due to intensive persecution of raptors, the Red Kite disappeared as a breeding bird in 1906. Following national protection of the Red Kite in 1922, and of all raptors in 1967, the Red Kite resettled in Denmark in the early 1970s.

The first breeding pairs of Red Kite were reported from Eastern Jutland around 1980. I compiled information from an area of approximately 4800 km² from my own records and those of other ornithologists, biologists, farmers, hunters, landowners, municipalities and technical journals together with information from media, Facebook, web-pages, BirdLife Denmark's database and the literature in order to describe the settlement of Red Kite in Eastern Jutland, the following rise in numbers, and aspects of breeding conditions, habitat choice and wintering.

From the initial settlement, the number of breeding pairs increased to about 20 pairs in 2015-2017 followed by a remarkable increase to 110 to 112 pairs in 2019-2020. However, the most recent rise in numbers is mainly ascribed to a significant expansion of the census area and time spent in the field. During

the period 2018-2020, the breeding density averaged 2.24 pairs per 100 km². Reproductive success constituted 2.44 fledged young per successful pair during the period 2015-2017 and 2.05 between 2018 and 2020. Production of young was comparable to that found in other European studies.

Overall, 91% of all Red Kites reported during mainly the summer half-year were observed in connection with fields recently subject to farming processes, in particular mowed grassland (44%). The breeding habitat was mainly old deciduous woodland (86%). About half (54%) of the breeding sites were reported from woodland between 11 and 100 hectares in size. Compared to the available sizes of all woodland in the area, Red Kites did not show any preferences.

The earliest mating and nest building was observed on 2 and 4 April, respectively. When territorial disputes were recorded, it was mainly directed towards Common Buzzard *Buteo buteo* and never between Red Kites. Red Kites sometimes took over nests from Honey Buzzard *Pernis Apivorus* and Raven *Corvus corax*.

Raptors are generally sensitive to human activity at the breeding site, and Red Kites abandoned the breeding site on a number of occasions. Although not confirmed, observers assessed that activities in woodland such as logging and general outdoor activity were the main reasons for Red Kites abandoning a breeding location.

A large nocturnal winter roost of Red Kite with up to 133 individuals was reported from Djursland and constituted a large

proportion of the entire Red Kite wintering population in Denmark.

The frequent observations of Red Kite in Eastern Jutland in connection with grassland are in line with other studies, which emphasize the importance of access to a mosaic landscape comprising arable land, meadows and wetlands.

Referencer

- Aebischer, A. 2009: Der Rotmilan: Ein faszinierender Greifvogel. – Haupt Verlag, Bern.
- Bijlsma, R.G. 2019: Natuurtijdschriften. – De Takkeling 27 (1).
- BirdLife International 2020: *Milvus milvus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2020: e.T22695072A181651010. – <https://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2020-3.RLTS.T22695072A181651010.en> (besøgt 04.02.2023).
- BirdLife International 2023: Species factsheet: *Milvus milvus*. – <http://datazone.birdlife.org/species/factsheet/red-kite-milvus-milvus> (besøgt 04.02.2023).
- Bomholt, P. 1980: Oversigt over Rød Gentes *Milvus milvus* yngleforekomster i Danmark i 1976-1979. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 74: 76-77.
- Bomholt, P. 1997: Bestanden af Rød Glente *Milvus milvus* i et censusområde i det sydøstlige Jylland, 1980-1995. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 91: 53-58.
- Bomholt, P., M. Stabell & T. Nyegaard 2007: Monitoringsvejledning for Rød Glente i DOF's Projekt Truede og Sjældne Ynglefugle 2013-2017. – Rapport.
- Bønløkke, J., J.J. Madsen, K. Thorup, K.T. Pedersen ... & C. Rahbek 2006: Dansk Trækfugleatlas. – Rhodos.
- Carter, I. 2001: The Kite. – Arlequin Press.
- Christensen, J.S., T.H. Hansen, P.A.F. Rasmussen, T. Nyegaard ... & T. Bregnballe 2022: Systematisk oversigt over Danmarks fugle 1800-2019. – Dansk Ornitologisk Forening.
- Dansk Ornitologisk Forening 2023: Danmarksrekord af røde glenter i en grøn vinter. – DOF-nyhed 13. januar 2023 https://www.dof.dk/om-dof/nyheder/nyhed_id=2131 (besøgt 27.02.2023).
- Dybbro, T. 1976: De danske ynglefugles udbredelse. – Dansk Ornithologisk Forening.
- Gerlach, B., R. Dröschmeister, T. Langgemach, K. Borkenhagen ... & J. Kamp 2019: Vögel in Deutschland – Übersichten zur Bestandssituation. – Bundesamtes für Naturschutz.
- Grell, M.B. 1998: Fuglenes Danmark. – G.E.C. GAD & Dansk Ornitologisk Forening.
- Grell, M.B. 2003: Forslag til forvaltningsplan for bevarelsen af Rød Glente *Milvus milvus* i Danmark. – DOF.
- Grüneberg, C. & J. Karthäuser 2019: Verbreitung und Bestand des Rotmilans *Milvus milvus* in Deutschland. – Vogelwelt 139: 101-116.
- Hammershaimb, J. 1986: Danske Skovdistrikter. – Danske Forstkandidaters Forening.
- Heuck, C., R. Brandl, J. Albrecht & T.K. Gottschalk 2013: The potential distribution of the Red Kite in Germany. – J. Ornithol. 154: 911-921.
- Katzinger, R. 2021: Project: LIFE EUROKITE (LIFE18 NAT/AT/000048). – Newsletter August 2021.
- Kjellén, N. 1995: Projekt Glada. Årsrapport 1994. – Anser 34: 11-16.
- Knott, J., P. Newbery & B. Barov 2009: Action plan for the red kite *Milvus milvus* in the European Union. – BirdLife International and RSPB report for the European Union.
- Laursen, J.T. 1993: Ynglefund af Rød Glente. – Gejrfuglen 29: 27-29.
- Laursen, J.T. 2001: Rød Glente i Århus Amt status 1979-2001. – Rovfuglegruppen, rapport til DOF.
- Laursen, J.T. 2020: Rød Glente i Østjylland. – Facebook.
- Life Eurokite 2021: Results of the "1st LIFE EUROKITE Winter Count of 267 selected regularly counted Red Kite roosting sites in whole Europe"; 08.01-10.01.2021. – https://www.life-eurokite.eu/files/LIFE_EUROKITE_content/Publicationen/LIFE_EUROKITE_Winter_Count_Results_2021.pdf (besøgt 06.02.2023).
- Løppenthin, B. 1967: Danske ynglefugle i fortid og nutid. – Odense Universitetsforlag.
- Maciorowski, G., P. Zduniak, M. Bocheński, M. Urbańska ... & M. Polakowski 2021: Breeding habitats and long-term population numbers of two sympatric raptors – Red Kite *Milvus milvus* and Black Kite *M. migrans* – in the mosaic-like landscape of western Poland. – J. Ornithol. 162: 125-134.
- Martínez-Abraín, A., D. Oro, J. Jiménez, G. Stewart & A. Pullin 2010: A systematic review of the effects of recreational activities on nesting birds of prey. – Basic and Appl. Ecol. 11: 312-319.
- Meltofte, H., L. Dinesen, D. Boertmann & P. Hald-Mortensen 2021: Danmarks fugle gennem to århundreder. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 115: 1-184.
- Moeslund, J.E. 2020: Den dansk Rødliste 2019. – Institut for Bioscience. Aarhus Universitet.
- Nicolai, B. 2011: Rotmilan *Milvus milvus* und andere Greifvögel (*Accipitridae*) im nordöstlichen Harzvorland. – Ornithol. Jahresberichte Museum Heineanum 29.
- Nielsen, J.T., K. Storgaard, G. Preston, H.E. Jørgensen ... & P. Rasmussen 2023: Danmarks ynglende rovfuglebestande 1972-2021. – Dansk Orn. Foren. Tidsskrift 117: 69-85.
- Nill, D. 2015: Rotmilan *Milvus milvus*. – Förderverein für Ökologie und Monitoring von Greifvögel und Eulenarten e.V.
- Noer, H. & H. Secher 1990: Effects of legislative protection on survival rates and status improvements of birds of prey in Denmark. – Dan. Rev. Game Biol. 14 (2): 1-63.
- Nyegaard, T., H. Meltofte, J. Tofft & M.B. Grell 2014: Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 1998-2012. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 108: 1-144.
- Palm, B. 1986: Danmarks Ynglefugle 1801-1899. Lappedykkere til Natravn. – Eget forlag.
- SLU Artdatabanken 2020: Rødlista 2020 – övergripande delar. Artfakta. – SLU Artdatabanken <https://artfakta.se/naturvard/taxon/milvus-milvus-100082> (besøgt 06.02.2023).
- Stevens, M., C. Murn & R. Hennessey 2020: Population change of Red Kites *Milvus milvus* in central southern England between 2011 and 2016 derived from line transect surveys and multiple covariate distance sampling – Acta Ornithol. 54: 243-254.

Forfatterens adresse:

Jørgen Terp Laursen (jtl@kirkeugle.dk), Engdalsvej 81b, 8220 Brabrand